

Kúria
ítélete

Az ügy száma: Bhar.II.756/2023/19.
A határozat szintje: harmadfok
A tanács tagjai: Dr. Harangozó Attila, a tanács elnöke
Dr. Boros Tibor, előadó bíró
Dr. Somogyi Gábor, bíró
Dr. Demeter Zsuzsanna, bíró
Dr. Metzinger Márton, bíró
Az eljárás helye: Budapest
Az eljárás formája: nyilvános ülés
Az ülés napja: 2023. november 2.
Az ügy tárgya: terrorcselekmény büntette és más bűncselekmények
Terhelt: IV. rendű
VII. rendű
VIII. rendű
Elsőfok: Fővárosi Törvényszék, 8.B.800/2018/363., ítélet, tárgyalás,
2022. március 16.
Másodfok: Fővárosi Ítéltábla, 6.Bf.298/2022/186., ítélet, nyilvános ülés, 2023.
március 9.

Rendelkező rész

A Kúria a terrorcselekmény büntette és más bűncselekmények miatt I. rendű vádlott és társai ellen indított büntetőügyben IV. rendű vádlott és védője, VII. rendű vádlott védője, valamint VIII. rendű vádlott és védője által bejelentett másodfellebbezést elbírálván a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 6.Bf.298/2022/186. számú ítéletét IV. rendű vádlott, VII. rendű vádlott, valamint VIII. rendű vádlott tekintetében megváltoztatja.

Mindhárom vádlottal szemben a szabadságvesztés végrehajtási fokozatát börtönben határozza meg.

A IV. rendű vádlott, VII. rendű vádlott és VIII. rendű vádlott által házi őrizetben, valamint VIII. rendű vádlott által bűnügyi felügyeletben töltött idő beszámítása során 4 (négy) nap felel meg egynapi szabadságvesztésnek.

Egyebekben a másodfokú bíróság ítéletét IV. rendű, VII. rendű és VIII. rendű vádlott tekintetében helybenhagyja.

A harmadfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségből 37.575 (harminchétezer-ötszázhetvenöt) forintot VII. rendű vádlott köteles az államnak megfizetni.

Indokolás

[1] I. 1. A Fővárosi Törvényszék 8.B.800/2018/363. számú, 2022. március 16-án kihirdetett ítéletében a IV. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett terrorcselekmény büntetében [régi Btk. 261. § (1) bekezdés b) pont], terrorcselekmény büntetében [régi Btk. 261. § (4) és (5) bekezdés], társtettesként elkövetett közveszélyokozás büntetében [régi Btk. 259. § (1) bekezdés] és társtettesként elkövetett testi sértés büntetében [régi Btk. 170. § (1) és (2) bekezdés, (3) bekezdés II. tétel], ezért őt mint bűnszervezetben elkövetőt halmazati büntetésül 8 év fegyházbüntetésre és 9 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. A szabadságvesztésbe az előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött időt beszámítani rendelte akként, hogy a házi őrizet beszámítása során egy napi szabadságvesztésnek négy nap házi őrizet felel meg. Ezt meghaladóan a IV. rendű vádlottat az ellene 3 rendbeli terrorcselekmény büntette [régi Btk. 261. § (1) bekezdés a) és b) pont, (4) és (5) bekezdés], közveszélyokozás büntette [régi Btk. 259. § (1) bekezdés], kifosztás büntette [régi Btk. 322. § (1) bekezdés b) pont, (2) bekezdés b) pont] és lopás büntette [régi Btk. 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont, (6) bekezdés b) pont] miatt emelt vád alól felmentette.

[2] A törvényszék a VII. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki bűnsegédként elkövetett terrorcselekmény büntetének kísérletében [régi Btk. 261. § (4) és (5) bekezdés], bűnsegédként elkövetett lopás büntetének kísérletében [régi Btk. 316. § (1) bekezdés, (2) bekezdés d) pont, (6) bekezdés b) pont], társtettesként elkövetett testi sértés büntetében [régi Btk. 170. § (1) és (2) bekezdés, (3) bekezdés II. tétel], ezért őt mint bűnszervezetben elkövetőt halmazati büntetésül 4 év fegyházbüntetésre és 5 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. A szabadságvesztésbe az előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött időt beszámítani rendelte akként, hogy a házi őrizet beszámítása során egy napi szabadságvesztésnek öt nap házi őrizet felel meg. Ezt meghaladóan a VII. rendű vádlottat az ellene 2 rendbeli terrorcselekmény büntette [régi Btk. 261. § (1) bekezdés a) és b) pont], 2 rendbeli közveszélyokozás büntette [régi Btk. 259. § (1) bekezdés] és kifosztás büntette [régi Btk. 322. § (1) bekezdés b) pont, (2) bekezdés b) pont] miatt emelt vád alól felmentette.

[3] A törvényszék a VIII. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki társtettesként elkövetett terrorcselekmény büntetében [régi Btk. 261. § (1) bekezdés b) pont], bűnsegédként elkövetett terrorcselekmény büntetében [régi Btk. 261. § (1) bekezdés a) pont] és társtettesként elkövetett testi sértés büntetében [régi Btk. 170. § (1) és (2) bekezdés, (3) bekezdés II. tétel], ezért őt mint bűnszervezetben elkövetőt halmazati büntetésül 13 év 6 hónap fegyházbüntetésre és 10 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy feltételes szabadságra nem bocsátható. A szabadságvesztésbe az előzetes fogvatartásban és házi őrizetben töltött időt

beszámítani rendelte akként, hogy a házi őrizet beszámítása során egy napi szabadságvesztésnek öt nap házi őrizet felel meg. Ezt meghaladóan a VIII. rendű vádlottat az ellene terrorcselekmény büntette [régi Btk. 261. § (1) bekezdés b) pont], 2 rendbeli közveszélyokozás büntette [régi Btk. 259. § (1) bekezdés] és kifosztás büntette [régi Btk. 322. § (1) bekezdés b) pont, (2) bekezdés b) pont] miatt emelt vád alól felmentette.

[4] 2. Az ügyészség a IV. rendű vádlott tekintetében egyrészt a 3 rendbeli terrorcselekmény büntette, a közveszélyokozás büntette, a kifosztás büntette és a lopás büntette alóli részfelmentések miatt, bűnösségének e cselekményeknél a váddal egyezően terrorcselekmény büntetében, kifosztás büntetében és lopás büntetében történő megállapítása végett fellebbezett. Másrészt téves minősítés miatt, a bűncselekmények minősítésének váddal egyezően 3 rendbeli az 1978. évi IV. törvény 261. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző, bűnszervezetben, társtettesként a lakosság megfélemlítése céljából rongálással elkövetett terrorcselekmény büntettének (1/c. vádpont, 2. vádpont és 5. vádpont), az 1978. évi IV. törvény 170. § (2) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés II. tétele szerint minősülő, bűnszervezetben, társtettesként, aljas indokból elkövetett súlyos testi sértés büntettének (3. vádpont), az 1978. évi IV. törvény 322. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő bűnszervezetben, bűnsegédként, csoportosan elkövetett kifosztás büntettének (3. vádpont), az 1978. évi IV. törvény 261. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző, bűnszervezetben, társtettesként, állami szerv kényszerítése céljából, rongálással elkövetett terrorcselekmény büntettének (4/c/1. és 4/c/3. vádpont), az 1978. évi IV. törvény 261. § (1) bekezdés b) pontjában ütköző, bűnszervezetben, társtettesként, a lakosság megfélemlítése céljából rongálással elkövetett terrorcselekmény büntettének (6/a. vádpont), az 1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés d) pontjára figyelemmel a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő, bűnszervezetben, társtettesként, jelentős értékre, dolog elleni erőszakkal elkövetett lopás büntette kísérletének (8. vádpont), az 1978. évi IV. törvény 261. § (5) bekezdés első fordulatában ütköző, társtettesként, terrorista csoportban történő elkövetés céljából a szükséges anyagi eszközök szolgáltatásával bűnszervezetben elkövetett terrorcselekmény büntette kísérletének (8. vádpont) és az 1978. évi IV. törvény 261. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző, bűnszervezetben, társtettesként, állami szerv kényszerítése céljából robbanóanyaggal és robbanószerrel visszaéléssel elkövetett terrorcselekmény büntettének (9. vádpont) megállapítása végett is fellebbezést jelentett be. Ezekre figyelemmel a büntetés súlyosításáért, hosszabb tartamú, fegyház fokozatú szabadságvesztés és hosszabb tartamú közügyektől eltiltás kiszabásáért is fellebbezett.

[5] Az ügyészség a VII. rendű vádlottal szemben egyrészt a 2 rendbeli terrorcselekmény büntette, a 2 rendbeli közveszélyokozás büntette és a kifosztás büntette alóli részfelmentések miatt, bűnösségének e cselekményeknél a váddal egyezően terrorcselekmény büntetében és kifosztás büntetében történő megállapítása végett, másrészt téves minősítés miatt fellebbezett. Másrészt a bűncselekmények minősítésének váddal egyezően 3 rendbeli az 1978. évi IV. törvény 261. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző, bűnszervezetben, társtettesként a lakosság megfélemlítése céljából rongálással elkövetett terrorcselekmény büntettének (1/c. vádpont, 2. vádpont és 5. vádpont), az 1978. évi IV. törvény 170. § (2) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés II. tétele szerint minősülő, bűnszervezetben, társtettesként, aljas indokból elkövetett súlyos testi sértés büntettének (3. vádpont), az 1978. évi IV. törvény 322. §-a (1) bekezdés b) pontjába ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő bűnszervezetben, bűnsegédként, csoportosan elkövetett kifosztás büntettének (3. vádpont), az 1978. évi IV. törvény 261. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző, bűnszervezetben, társtettesként, állami szerv kényszerítése céljából, rongálással elkövetett terrorcselekmény büntettének (4/c/1. és 4/c/3. vádpont), az 1978. évi IV. törvény 261. § (1) bekezdés b) pontjában ütköző, bűnszervezetben, bűnsegédként, a lakosság megfélemlítése céljából rongálással elkövetett terrorcselekmény

büntettének (6/a. vádpont), az 1978. évi IV. törvény 316. § (1) bekezdésébe ütköző és a (2) bekezdés d) pontjára figyelemmel a (6) bekezdés b) pontja szerint minősülő, bünszervezetben, társtettesként, jelentős értékre, dolog elleni erőszakkal elkövetett lopás büntette kísérletének (8. vádpont) és az 1978. évi IV. törvény 261. § (5) bekezdés első fordulatában ütköző, társtettesként, terrorista csoportban történő elkövetés céljából a szükséges anyagi eszközök szolgáltatásával bünszervezetben elkövetett terrorcselekmény büntette kísérletének (8. vádpont) megállapítása végett is fellebbezést jelentett be. Ezekre figyelemmel a büntetés súlyosításáért, hosszabb tartamú, fegyház fokozatú szabadságvesztés és hosszabb tartamú közügyektől eltiltás kiszabása és a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségének kizárása érdekében is fellebbezett.

[6] Az ügyészség a VIII. rendű vádlottal szemben egyrészt a terrorcselekmény büntette, a 2 rendbeli közveszély okozás büntette és a kifosztás büntette alóli részfelmentések miatt, bűnösségének e cselekményeknél a váddal egyezően terrorcselekmény büntetében és kifosztás büntetében történő megállapítása végett fellebbezett. Másrészt téves minősítés miatt, a bűncselekmények minősítésének váddal egyezően 3 rendbeli az 1978. évi IV. törvény 261. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző, bünszervezetben, társtettesként a lakosság megfélemlítése céljából rongálással elkövetett terrorcselekmény büntettének (1/c. vádpont, 2. vádpont és 5. vádpont), az 1978. évi IV. törvény 170. § (2) bekezdésébe ütköző és a (3) bekezdés II. tétele szerint minősülő, bünszervezetben, társtettesként, aljas indokból elkövetett súlyos testi sértés büntettének (3. vádpont), az 1978. évi IV. törvény 322. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő bünszervezetben, bűnsegédként, csoportosan elkövetett kifosztás büntettének (3. vádpont), az 1978. évi IV. törvény 261. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző, bünszervezetben, társtettesként, állami szerv kényszerítése céljából, rongálással elkövetett terrorcselekmény büntettének (4/c/1. és 4/c/3. vádpont), az 1978. évi IV. törvény 261. § (1) bekezdés b) pontjában ütköző, bünszervezetben, bűnsegédként, a lakosság megfélemlítése céljából rongálással elkövetett terrorcselekmény büntettének (6/a. vádpont) megállapítása végett is fellebbezést jelentett be. Ezekre figyelemmel a büntetés súlyosításáért, hosszabb tartamú, fegyház fokozatú szabadságvesztés kiszabása végett is fellebbezett.

[7] A IV. rendű vádlott felmentésért, a védője elsődlegesen felmentésért, téves minősítés miatt, másodlagosan enyhítésért, a VII. rendű vádlott a fellebbezése irányának megjelölése nélkül, a védője elsődlegesen felmentésért, másodlagosan enyhítésért, téves jogi minősítés és megalapozatlanság miatt, a VIII. rendű vádlott és a védője egyaránt felmentésért jelentettek be fellebbezést az elsőfokú ítélettel szemben.

[8] Az ellentétes irányú fellebbezések nyomán eljáró Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a 2023. március 9-én kihirdetett 6.Bf.298/2022/186. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta. A IV. rendű, a VII. rendű és a VIII. rendű vádlottat bűnösnek mondta ki további 1-1 rendbeli az 1978. évi IV. törvény 322. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő bűnsegédként elkövetett kifosztás büntetében (3. tényállási pont). A IV. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést 5 év fegyházbüntetésre, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát 5 évre, a VII. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést 2 év fegyházbüntetésre, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát 2 évre, a VIII. rendű vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetést 5 év fegyházbüntetésre, a közügyektől eltiltás mellékbüntetés tartamát 5 évre enyhítette. A kiszabott szabadságvesztésbe a VII. rendű vádlott által 2010. május 12. napjától 2010. július 5. napjáig házi őrizetben töltött időt rendelte beszámítani. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a IV., a VII. és a VIII. rendű vádlottak tekintetében helybenhagyta.

[9] **II. 1.** A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság ítélete ellen a IV. rendű terhelt felmentés, védője megalapozatlanság miatt felmentés, a VII. rendű vádlott védője felmentés, míg a VIII. rendű vádlott és védője egyaránt megalapozatlanság miatt felmentés érdekében jelentettek be fellebbezést.

[10] **2.** A IV. rendű vádlott védőjének indokai szerint a kifosztás tekintetében a tényállás megalapozatlan, mivel a másodfokú bíróság azt alapvetően két bizonyítékra alapította: tanú 1 és a XI. rendű vádlott vallomására. A két vallomás azonban semmilyen konkrét információt nem tartalmaz azon kívül, hogy – vélhetően közös forrásból – hallomás alapján úgy vélték, hogy a bűncselekménynél a IV. rendű vádlott is jelen volt. Ezen a kettő, hallomásokon alapuló terhelő vallomáson kívül más terhelő bizonyíték fel sem merült. A másodfokú bíróság nem is próbálta feloldani a vallomásokban és más bizonyítékokban rejlő ellentmondásokat, ezért a másodfokú ítélet kifejezett logikai ellentmondástól szenved. Tanú 1 már a nyomozati vallomásában is csak a hallomásból szerzett információkból való következtetéseinek adott hangot. A megismételt eljárásban tett vallomásaiban már teljesen bizonytalan volt a hallottak forrásában, és abban is, hogy kinek lett a cselekmény elmondva, így csak hallomásai és következtetései alapján vélte úgy, hogy a IV. rendű vádlott részt vett a cselekményben, és vallomásaiban még önmagával is ellentmondásba keveredett. A XI. rendű vádlott a 2009. augusztus 3-i gyanúsítottai vallomásaiban állította, hogy a VIII. rendű vádlott, a VI-VII. rendű vádlottak, valamint a IV. rendű vádlott hajtották végre a cselekményt, mert ezt egy találkozón mondták neki. Vallomása ugyanakkor ellentétben van tanú 1 vallomásával a tanú 1 által említett kulcstartó tekintetében, mivel a XI. rendű vádlott kijelentette, hogy „én a helyszínről magukkal hozott kulcsot nem láttam”. A XI. rendű vádlott emellett az alapeljárás elsőfokú tárgyalásain a korábban tett terhelő vallomásait „visszavonta”, részletesen beszámolva arról, hogy azok a nyomozhatóság sugalmazására és elvárásainak megfelelően születtek. Jelen esetben közvetlen bizonyíték nincs a kifosztási cselekményre és annak elkövetőire, a közvetettek pedig ellentmondásosak és emiatt hiteltelenek, ezért a bizonyítékok értékelése ebből adódóan nem következetes és logikus, ami a bűnösség kérdésében való állásfoglalásra is kihatott. A XI. rendű vádlott és tanú 1 egyetlen olyan információt sem közölt a vallomásaiban, amelyek a médiából nem megismerhető és/vagy egyúttal más bizonyítékokkal is alátámasztható, ellenőrizhető adat lett volna. Az in dubio pro reo elv következetes alkalmazása és a logika alapján kizárólag két, hallomásokra támaszkodó, feltételezésen alapuló ellentmondásos vallomás alapján nem lehet a bűnösséget megállapítani.

[11] Kifejtette, hogy a bűncselekmény elkövetésének végrehajtását elősegítő magatartást semmilyen bizonyíték nem támasztja alá különösen annak fényében, hogy egyrészt az elhatározás nagyon gyorsan alakult ki a tettesben, amit megakadályozni már csak a sértett által elmondott helyszín (odaesett a fal és a gépkocsi közé) miatt sem volt mód, másrészt tény, hogy nem mindegyik ott lévő személy volt közvetlenül a sértett közelében, ugyanis volt olyan, aki a garázsajtónál maradt, ami a kifosztás helyszínétől távolabb esett. Ezek a körülmények nem tették lehetővé, hogy egyes elkövetők bármilyen, a másodfokú bíróság által elvárt magatartást tanúsítsanak. Feltáratlan maradt, hogy a helyszínen melyik jelenlévő konkrétan mit csinált, ezért a IV. rendű vádlott vonatkozásában sem lehet megállapítani a kifosztás tekintetében elkövetési magatartást, különösen azért sem, mert egyes elkövetőknek lehetősége sem volt azzal szemben tiltakozni, eljárni. Lényeges viszont az az elsőfokú bíróság által tett, a másodfokú bíróság által is elfogadott, azonban figyelmen kívül hagyott ténymegállapítás, miszerint „a bizonyítékok körében azt kell rögzíteni, hogy a sértett értéktárgyainak elvétele a bántalmazás után merült fel, és nincs arra adat, hogy a vádlottak abban megegyeztek volna”. Nem állapítható meg, hogy az elkövetők közül pontosan ki mit csinált a helyszínen, de az igen, hogy egyrészt az elhatározás és a megvalósítás nagyon rövid idő alatt történt, másrészt volt közöttük olyan, akinek/akiknek nem volt lehetősége a kifosztásról értesülni és azzal szemben tenni valamit. Ez pedig a vádlottak javára írható,

egyben a kifosztás megvalósulását kizárja. Aki utólag észlelte a tettes cselekményét, bűnsegédként nem vonható felelősségre, aki viszont ugyan jelen volt, de a rövid idő és a helyszín szűkösége, vagy az attól való távolabbi elhelyezkedése miatt nem tudott ellene tenni, szintén nem vonható bűnsegédként felelősségre. Kizárható a tettes és a bűnsegédek közötti szándékegység, mint ahogy az is, hogy a kifosztásban megegyeztek, amint azt az elsőfokú bíróság tényként rögzítette.

[12] Mindezek alapján indítványozta, hogy a Kúria a Be. 619. § (3) bekezdése szerint a másodfokú ítélet megalapozatlanságát küszöbölje ki. A tényállást helyesbítse/állapítson meg attól eltérő tényállást és annak alapján a Be. 617. §-a és a 606. § (1)-(2) bekezdésének megfelelően a másodfokú ítéletet részben változtassa meg és a IV. rendű vádlottat a kifosztás büntette alól mentse fel.

[13] 3. A VII. rendű vádlott védőjének indokai szerint tévesen került megállapításra a sértett ellen elkövetett testi sértést követő kifosztás büntette a VII. rendű vádlott tekintetében, mivel azt kétséget kizáró alapossággal megállapítani nem lehetett, konkrét, közvetlen bizonyíték, vagy adat nem állt a másodfokon eljáró Fővárosi Ítéltábla rendelkezésére. Tanú 1 úgy nyilatkozott, hogy az részéről csak egy következtetés volt, hogy a IV. rendű, VIII. rendű, VII. rendű és VI. rendű vádlottak követték el a 3. tényállási pontban rögzített testi sértést a sértett sérelmére, arról a tanú csak hallomásból szerzett tudomást. Az ügy koronatanúja csak hallomásai és következtetései alapján vélte úgy, hogy a VII. rendű vádlott többedmagával részt vett a cselekmény elkövetésében. A XI. rendű vádlott is kizárólag hallomásból értesült a bűncselekmény elkövetéséről, arról a bántalmazással kapcsolatban elítélt vádlottak számoltak be neki. Közvetlen bizonyítékok a kifosztással kapcsolatban nem állnak rendelkezésre, a közvetett, hallomásból származó bizonyítékok pedig ellentmondásosak, és önmagukban nem lehetnek elegendőek a kétséget kizáró bűnösség megállapításához. A kifosztás büntettének bűnsegédként történő elkövetése minden kétséget kizáróan nem nyert bizonyítást, éppen ezért e körben a Be. 7. § (4) bekezdésében foglalt in dubio pro reo elv alkalmazásának van helye. Kétségesse tette egyebekben a VII. rendű vádlott általi elkövetést az 1. számú anonim tanú vallomása is, aki olyan konkrét elkövetőket nevezett meg, akik egyértelműen nem a vádlottak (6. kötet 3259. oldal). Feltáratlan maradt, hogy a helyszínen melyik jelenlévő konkrétan mit csinált, ezért a VII. rendű vádlott vonatkozásában sem lehet megállapítani a kifosztás tekintetében elkövetési magatartást.

[14] Kifejtette, hogy az elsőfokú ítélet is rámutatott, miszerint büntetlenséget élvez az a passzív jelen lévő személy, aki nem tud a társainak a szándékáról, és számára is váratlan, meglepetésszerű az elkövetés. Az elsőfokú ítélet rögzítette, hogy az elkövető jogtalan eltulajdonítási célzata hirtelen alakult ki, és a fal és az autó közé beszorított sértettel szembeni, de más embert kizáró helyszínen azt rögtön meg is valósította, ezért nem volt lehetőség, hogy a többi vádlott erről a bántalmazás és az elvétel közötti pár másodpercben tudomást szerezzen, és esetleg tiltakozását kifejezze.

[15] Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság helytállóan rögzítette az állandósult bírói gyakorlat alapján, hogy önmagában a bűncselekmény helyszínén való jelenlét pszichikai bűnsegély megállapítására nem alkalmas, annak van jelentősége, hogy a jelenlét a tettesre szándékerősítő hatást gyakorolt-e, és ha igen, azt kívánta vagy abba belenyugodott. Kizárható a tettes és bűnsegédek közötti szándékegység, mint ahogy az is, hogy a kifosztásban megegyeztek volna, mint azt az elsőfokú bíróság is rögzítette.

[16] Mindezek alapján a VII. rendű vádlott védője indítványozta, hogy a Kúria a Be. 619. § (3) bekezdése alapján a tényállást helyesbítse, állapítson meg attól eltérő tényállást, és a másodfokú ítéletet részben megváltoztatva a VII. rendű vádlottat mentse fel a kifosztás büntette alól.

[17] 4. A VIII. rendű vádlott védőjének indokai szerint a VIII. rendű vádlott ezen tényállási pont tekintetében már az első- és a másodfokú eljárásban is tagadta bűnösségét, miként a testi sértéssel kapcsolatban is. Semmi olyan közvetlen, vagy közvetett bizonyíték nem áll a rendelkezésre, amelyekből a kifosztás büntetének megállapítására aggálymentesen lehetne következtetni. A másodfokú ítélet lényegében azért találta megállapíthatónak a kifosztás büntetést is, mert a XI. rendű vádlott és tanú 1 terhelő vallomásai ugyan részletesek voltak, azonban a két vallomásban semmi konkrétum nem szerepel erre vonatkozóan. A két vallomás mindössze annyiban egyezik, hogy mindkettő közvetett, hallomásból szerzett információkon alapszik, amire ítéleti tényállást alapítani nem lehet.

[18] Kifejtette, hogy a Be. 7. § (2) bekezdése alapján a terhelt nem kötelezhető az ártatlanságának bizonyítására, a (4) bekezdés alapján pedig a kétséget kizáróan nem bizonyított tény nem értékelhető a terhelt terhére. Emiatt megalapozatlan a másodfokú ítélet, ugyanis a tényállások vonatkozásában rossz következtetéseket vont le a másodfokú bíróság akkor, amikor megállapította a VIII. rendű vádlott bűnösségét kifosztás büntetében.

[19] Mindezek alapján a VIII. rendű vádlott védője indítványozta, hogy a Kúria a Be. 606. § (1)-(2) bekezdés – Be. 617. § – alapján az ítéletet változtassa meg és a VIII. rendű vádlottat bizonyítottság hiányában mentse fel a kifosztás büntetének vádjáról.

[20] 5. A Legfőbb Ügyészség a BF.2034/2011/141. számú átiratában a védelmi fellebbezéseket nem tartotta alaposnak.

[21] Indokai szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletben megállapított tényállás részbeni megalapozatlanságát kiküszöbölte, ezért a harmadfokú bíróság a Be. 619. § (1) bekezdése alapján a határozatát erre a tényállásra alapíthatja. Az így megállapított tényállásból a másodfokú bíróság helyes következtetést vont le a IV. rendű, a VII. rendű és a VIII. rendű vádlottak bűnsegédként elkövetett kifosztás büntetében való bűnösségére, illetve bűnösségüknek a terhükre rótt további bűncselekményekben történt megállapítása, valamint cselekményeiknek minősítése is törvényes.

[22] Kifejtette, hogy a 3. tényállási pont szerinti cselekménnyel összefüggésben elkövetett kifosztás tekintetében a fellebbviteli bíróság helytállóan mutatott rá, miszerint a vádlottak végig egységesen, egy csapatként, egymás cselekményét figyelemmel kísérve követték el cselekményüket, és miután a megbízásuk szerint a sértettet bántalmazták, a sértettnek a pénz átadására vonatkozó felszólítása ellen nem tiltakoztak, hanem továbbra is a helyszínen maradva megvárták, amíg a sértett valamennyiük által vele szemben alkalmazott fizikai erőszak hatása alatt átadja a pénzét. Helyesen állapította meg azt is, hogy a vádlottak helyszínen maradása, a pénz elvétele elleni tiltakozásuknak az elmaradása, a pénz elvételének megvárása, az ismeretlenül maradt tettest a cselekményének elkövetésére bátorította, benne a pénz átadására vonatkozó felszólítás előtt kialakult és a felszólítás elhangzásával a társai számára is ismertté vált kifosztásra irányuló szándékát a pénz elvételét megelőzően erősítette.

[23] Rámutatott arra, hogy a kívülág, így különösen az ismeretlenül maradt tettes és a sértett számára értékelhetően a vádlottak egyike sem határolódott el a kifosztást megvalósító magatartástól, amiből a korábbi bántalmazás befejezését követő újabb bűncselekmény végrehajtásában is a szándékegység fennállására vonható kizárólagos következtetés. A felszólítás elhangzása, a sértett arra tett reakciója és a pénz átadása elegendő időt hagyott arra, hogy az elvételben részt nem vevő vádlottak tiltakozásukat kifejezhessék, az új bűncselekménytől elhatárolódjanak, melyre azonban nem került sor. A szándékerősítő hatású jelenlét a bűncselekmény elkövetésének végrehajtását elősegítő magatartás, amely pszichikai bűnsegélyként értékelendő. Az ilyen részesi szándék megállapításához nem szükséges előzetes megállapodás, az egyetértés a helyszínen, a bűncselekmény végrehajtása közben is létrejöhet. A bűnsegédi alakzat megállapítását nem zárja ki az sem, hogy nem lehetett megállapítani a tettes személyét, hogy konkrétan ki vette el a pénzt és a kocsikulcsot.

[24] Mindezek alapján a Legfőbb Ügyészség indítványozta, hogy a Kúria az alaptalan vádlotti és védői fellebbezéseknek ne adjon helyt, és a Be. 620. § (1) bekezdés második fordulata szerint nyilvános ülésen a Fővárosi Ítéltábla 6.Bf.298/2022/186. számú másodfokú ítéletét a Be. 623. §-a alapján a IV., a VII. és a VIII. rendű vádlottak tekintetében hagyja helyben.

[25] **III.** 1. A Kúria a másodfellebbezéseket a Be. 599. § (1) bekezdése alapján a Be. 617. §-ára tekintettel nyilvános ülésen bírálta el.

[26] A nyilvános ülésen a Legfőbb Ügyészség képviselője az írásbeli nyilatkozatában foglaltakat fenntartotta.

[27] A IV. rendű vádlott védője a nyilvános ülésen a fellebbezése indokolásában foglaltakat fenntartotta, azt megerősítve kifejtette, hogy a IV. rendű vádlott következetesen tagadta a bűnösségét az eljárás folyamán. Bűnössége bizonyítására csupán közvetett bizonyítékok álltak rendelkezésre, amelyekkel szemben még annak ellentmondó, azt cáfoló bizonyítékok is felmerültek. A sértett előadása, az 1. számú tanú nyilatkozata, az ujjnyomat szakértő szakvéleménye egyenesen ellenhat annak a megállapításnak, hogy a vádlottak ott a helyszínen pszichikai bűnsegélyt tudtak volna nyújtani az ismeretlenül maradt elkövető számára.

[28] Az alapcselekményt sem tudjuk, hogy ki követte el, de a helyszín adottságai folytán és abból, hogy nem mindenki volt ott a másodpercek alatt lezajlott cselekménynél következik, hogy a szándékegység megdől, és segítségnyújtásról sem beszélhetünk.

[29] A VII. rendű vádlott védője a részletesen kidolgozott, írásban benyújtott fellebbezést fenntartotta, egyben indítványozta, hogy a Be. 619. § (3) bekezdése alapján a másodfokú ítélet megalapozatlanságát küszöbölje ki a Kúria, a tényállást helyesbítse, állapítson meg attól eltérő tényállást és a másodfokú ítéletet részben megváltoztatva a VII. rendű vádlottat mentse fel az ellene emelt kifosztás vádjá alól.

[30] A VIII. rendű vádlott védője kifejtette, hogy a VIII. rendű vádlott bűnössége a kifosztás büntetében nem állapítható meg. Semmi olyan közvetlen vagy közvetett bizonyíték nem állt sem az első-, sem a másodfokú bíróság rendelkezésére, amelyekből a testi sértés és a kifosztás büntetének megállapítására aggálymentesen tudott volna következtetni. A terhelő tanúk vallomása feltételezéseken és nem tényeken alapuló megállapítások voltak, és mind a két személy olyan információkat közölt a vádpontokkal kapcsolatosan, amelyek forrását egyébként semmilyen esetben nem tisztázták. A másodfokú bíróság helytelenül következtetett tényből tényre, mivel azokból éppen a vádlottak ártatlanságára lehet következtetni, de semmiképpen sem a bűnösségük megállapítására. Utalt a védő arra is, hogy a sértett a sajtóban akként nyilatkozott, hogy nem biztos abban, hogy a jelen eljárásban érintett vádlottak voltak valójában az elkövetők, akik őt megtámadták, és maga is felháborodását fejezte ki az eljárás ilyen szintű elhúzódása miatt. A VIII. rendű vádlott védője arra tett indítványt, hogy a Kúria a másodfokú ítéletet változtassa meg a VIII. rendű vádlott vonatkozásában és mentse fel a kifosztás büntetének vádjá alól.

[31] A IV. rendű vádlott az utolsó szó jogán az adta elő, hogy a terhére rótt bűncselekményeket nem követte el, a bizonyítékok teljesen ellentétben állnak a hallomásalapú tanúk állításaival. Ismert az is, hogy a tanúk miért tették meg az állításaikat. 15 év alatt nem derült ki, hogy melyik cselekményt ki követte el, hogy melyik vádlott melyik cselekményben érintett. Méltánytalan, hogy 18 vádlottból 15 normális életet élhet végre, 3 vádlottnak pedig be kell vonulnia a fegyházba, miközben a súlyosabban megítélt vádlottak mind otthon lehetnek. Összességében tisztességtelen és megalapozatlan az egész ügy, az alapcselekményt sem követte el, ezért kifosztást sem állt módjában elkövetni.

[32] A VIII. rendű vádlott utolsó szó jogán csatlakozott a védőjéhez, és az eljárás olyan befejezését kérte, hogy a továbbiakban a családjával, barátaival tölthesse a mindennapjait. Az eljárás mértéktelen ideje ugyanis megviselte az egészségét.

[33] 2. A IV. rendű vádlott és védője, a VII. rendű vádlott védője, a VIII. rendű vádlott és védője által bejelentett másodfellebbezés a felmentésre irányulóan alaptalanok, azonban az enyhítésre irányulóan – részben – alaposak.

[34] A Be. fellebbezési rendszerében a jogorvoslati jog, illetve az ehhez kapcsolódó felülbírálati és a döntési jogkör összefügg, így a jogorvoslat terjedelmének korlátozottsága kihat a felülbírálat terjedelmére, és maga után vonja a döntési jogkör meghatározottságát.

[35] Ezt szabályozza a Be. 615. § (1) és (2) bekezdése, amely meghatározza a másodfellebbezés törvényi okát, illetve a Be. 615. § (3) bekezdése, amely deklarálja a másodfellebbezés törvényi jogát.

[36] E rendelkezéseket szem előtt tartva a Kúria mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy a bejelentett fellebbezések alapján lefolytatható-e a harmadfokú eljárás.

[37] A Be. 615. § (1) bekezdése szerint a másodfokú ítélet ellen fellebbezésnek – másodfellebbezésnek – van helye, ha a másodfokú bíróság döntése az elsőfokú bírósággal ellentétes.

[38] A Be. 615. § (2) bekezdés a) pontja szerinti ellentétes döntés, ha a másodfokú bíróság olyan vádlott bűnösségét állapította meg, akit az elsőfokú bíróság felmentett.

[39] Az ellentétes döntésnek mint a másodfellebbezés törvényi okának a rendeltetése az, hogy jogorvoslati utat biztosítson az ellentétet, illetve eltérést eldöntő magasabb döntési szintre.

[40] Jelen ügyben a másodfokú bíróság – az elsőfokú felmentő rendelkezéseket megváltoztatva – a IV., a VII. és a VIII. rendű vádlottak bűnösségét kimondta további egy-egy rendbeli, a Büntető Törvénykönyvről szóló 1978. évi IV. törvény 322. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő bűnsegédként elkövetett kifosztás büntetében is.

[41] A IV., a VII. és a VIII. rendű vádlottak tekintetében az első- és a másodfokú döntés eltérésének a harmadfokú eljárás lefolytathatóságát érintő kérdése az is, hogy a további egy rendbeli bűnsegédként elkövetett kifosztás a 3. tényállási pont esetében megállapított testi sértéssel valóságos anyagi halmazatban áll-e.

[42] Ezzel összefüggésben a Kúria a következőkre mutat rá.

[43] A kifosztás dogmatikai kérdései a magyar büntetőjogban rendezettek:

- a védett jogi tárgya kettős, egyrészt a tulajdonhoz való jog, másrészt az embert megillető személyi – és azon belül külön nevesíthető cselekvési – szabadság;
- általános bűncselekmény, tettesként és részesként – így bűnsegédként – bárki elkövetheti;
- az elkövetés tárgya az elkövető számára idegen, értékkel rendelkező ingó dolog;
- az elkövetési magatartásait a törvény nyitottan fogalmazza meg, így ilyenként határozza meg az elkövető által elkövetett más erőszakos jellegű bűncselekmény hatása alatti jogtalan eltulajdonítás végetti dologelvételt;
- az elkövető által más bűncselekmény elkövetése során alkalmazott erőszak hatása alatt akkor áll a passzív alany, ha nem képes – akár pszichikai, akár fizikai okból – megakadályozni a dolog elvételét.

[44] A kifosztás és az elkövető által elkövetett más erőszakos jellegű bűncselekmény – így a testi sértés – egymással valóságos anyagi halmazatban áll, mivel a két cselekmény időben és a támadott jogi tárgy tekintetében, ekként megvalósulásában elkülönül egymástól.

[45] Ez a jelen ügyre nézve azt jelenti, hogy az első- és a másodfokú határozat eltérése nem csupán minősítési, hanem emellett többletbűnösségi kérdés is.

[46] Jelen ügyben a IV., a VII. és a VIII. rendű vádlottak tekintetében a tényállást a váddal egyező ténybeli keretek között állapította meg az elsőfokú bíróság, ennek ellenére nem látta bizonyítottnak rájuk nézve az 1978. évi IV. törvény 322. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő bűnsegédként elkövetett kifosztás büntettét.

[47] Az erre irányuló ügyészégi fellebbezés folytán eljárva azonban az elsőfokú bíróság által rögzített tények alapján a másodfokú bíróság megállapította a IV., a VII. és a VIII. rendű vádlottak további bűnösségét a bűnsegédként elkövetett kifosztás büntettében is.

[48] Ezzel a másodfokú bíróság – a döntéséből kikövetkezően – helyreállította a tény és a rá vonatkozó bűnösségi rendelkezések összhangját, azonban a Be. 615. § (2) bekezdés a) pontja szerint így ellentétes döntést hozott az elsőfokú bírósághoz képest.

[49] Mivel az egy rendbeli kifosztás tekintetében a IV., a VII. és a VIII. rendű vádlottak esetében a másodfellebbezési jog megnyílt, ezért az ítéltábla helyesen ítélte meg úgy, hogy a harmadfokú eljárás lefolytatásának törvényi feltételei fennállnak.

[50] A joghatályos fellebbezések alapján a Kúria – első körben – a Be. 618. § (1) és (2) bekezdése szerinti terjedelemben felülbírált a megtámadott másodfokú ítéletet, valamint az azt megelőző első- és másodfokú eljárást.

[51] A felülbírálat tárgya értelemszerűen először az eljárási szabályok – azon belül a feltétlen, majd az úgynevezett relatív hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabályok – megtartása, ezt követően pedig a tényállás megalapozottsága.

[52] A Kúria a felülbírálat során nem észlelt olyan – a Be. 607. § (1) bekezdése, illetve a Be. 608. § (1) bekezdése szerinti – eljárási szabálysértést, amely feltétlen hatályon kívül helyezési okot képezne, így a Be. 625. § (1) és (2) bekezdése az ügy érdemi elbírálását kizárná.

[53] Az első- és a másodfokú bíróság az eljárást tehát az ügy érdemét tekintve a perjogi szabályokat betartva folytatta le.

[54] A felülbírálat ezt követő szempontja, hogy a másodfokú ítélet tényállásának a másodfellebbezéssel érintett része megalapozott-e.

[55] A Be. 619. § (1) bekezdése szerint a harmadfokú bíróság a határozatát arra a tényállásra alapítja, amely alapján a másodfokú bíróság az ítéletét meghozta, kivéve, ha a másodfokú bíróság ítélete a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntés tekintetében megalapozatlan.

[56] A megalapozatlanságot a Be. 592. § (1) bekezdése alapján kell a harmadfokú bíróságnak vizsgálnia, mivel számára is adott ennek a törvényi lehetősége, így a másod- és harmadfokú eljárásban ugyanaz értendő a megalapozatlanság okai alatt.

[57] Ez azt jelenti, hogy a harmadfokú bíróság a határozatát akkor alapíthatja a másodfokú ítélet alapját képező tényállásra, ha az további bizonyítás felvétele nélkül is megalapozott, vagy az iratok alapján azzá tehető, ekként a helyes tényállás megállapítható, avagy a helytelen ténybeli következtetés kiküszöbölhető.

[58] Ennek megfelelően a harmadfokú bíróságnak azt kell vizsgálnia, hogy a másodfokú bíróság által irányadónak tartott tényállás megalapozott-e. Ezalatt az elsőfokú ítélettel megállapított és a másodfokú bíróság által megalapozottnak tartott tényállás értendő.

[59] Mindezeket előre bocsátva a Kúria az ellentétes döntést érintő felülbírálat eredményeként megállapította, hogy jelen ügyben a másodfokú bíróság által az ítélezése alapjául elfogadott 3. tényállási pont megalapozott, ezért az a Be. 619. § (1) bekezdés alapján irányadó volt a harmadfokú eljárásban is.

[60] Ezt követően az eldöntendő kérdés az irányadó tényállás szerinti IV., VII. és VIII. rendű vádlotti magatartás tényállásszerűsége, ami anyagi jogi kérdés, és ezzel szoros összefüggésben a marasztaló döntés Be. 590. § (5) bekezdés b) pont szerinti vizsgálata.

[61] Az irányadó tényállás – ami az elsőfokú eljárásban rögzült, és a másodfokú eljárásban sem változott – a következőket tartalmazza:

– „A bántalmazás során a sértett gyerekeire és szívbetegségére hivatkozva kérte, hogy ne öljék meg, mire a vádlottak abbahagyták az ütlegetést. Ekkor az egyik, utóbb már nem azonosítható vádlott felszólította a sértettet arra, hogy adjon nekik pénzt. A sértett a felszólításnak eleget tett, és pénztárcájából kb. 8000 Ft-ot átadott. A vádlottak egyike ezt követően felvette a földről a sértett által a bántalmazás során elejtett kocsikulcsot, majd valamennyien távoztak a garázból.”.

– „A támadás után az I. rendű vádlott megfogalmazott egy közleményt a következő tartalommal: »A sértett a mai politikai elit tipikus figurája, minden pártnak volt már a tagja, bűnözőkkel tartja a kapcsolatot. Tény: vascsővel vertük meg, azért nem kapott többet, mert ez csak figyelmeztetés volt, nem akartuk megölni, könyörgött az életéért kétségbeesve. A verés alatt egy mondat sem hangzott el. Pénzről: szétlopták az országot az ilyenek. Ennyi járt. Bizonyításképpen csatolva vannak a képek a kulcsáról, melyen héber feliratok vannak. ... csoport«. 2007. december 15-én I. rendű vádlott utasítására ismeretlen személy több médiaszolgáltatónak elküldte ezt a közleményt, és ahhoz mellékelte a sértettől elvett kocsikulcsot ábrázoló fényképet.”.

[62] A régi Btk. 322. § (1) bekezdés b) pontja szerinti kifosztást az valószínűsíti meg, aki idegen dolgot jogtalan eltulajdonítás végett az általa más bűncselekmény elkövetése során alkalmazott erőszak, avagy élet vagy testi épség elleni közvetlen fenyegetés hatása alatt álló személytől vesz el. A (2) bekezdés b) pontja alapján súlyosabban minősül az, ha a kifosztást csoportosan követik el.

[63] Az irányadó tényállás szerint a vádlottak egyike közvetlenül az általuk (azaz a IV., a VII. és a VIII. rendű vádlottak, illetve a VI. rendű elítélt által) kifejtett ütlegetés abbahagyása után vette el a sértettől – a felszólításának eleget téve átadott – körülbelül 8.000 forintot, illetve szintén a vádlottak egyike vette magához ekkor a földről a sértett által a bántalmazás során elejtett kocsikulcsot.

[64] Megjegyzi a Kúria, hogy azt a tényt, miszerint a IV., a VII. és a VIII. rendű vádlottak, illetve a VI. rendű elítélt a sértettet közösen bántalmazták az ítéleti tényállás másodfellebbezéssel nem támadható része rögzíti.

[65] Nem kétséges, hogy a IV., a VII. és a VIII. rendű vádlottak, illetve a VI. rendű elítélt által társtettesként megvalósított testi sértés közvetlen hatással volt a sértettre, aki – mint e cselekménynek a passzív alanya – az irányadó tényállásban rögzítettek szerint megfélemlített állapotba került.

[66] Nem kétséges az sem, hogy ennek az állapotnak a kihasználása volt a vádlottak valamelyikének a tényállásban meghatározott összegre kiterjedő pénzfelvételi, illetve a kocsikulcsot megszerző magatartása.

[67] Ez az a tettesi cselekmény, amely hiányában a részesi alakzat nem állhatna fenn.

[68] Amennyiben nem tartalmazná a tényállás a tettesi magatartást – mert nincs olyan tettes, akinek a tényállásszerű magatartását meg tudná állapítani a bíróság – akkor

értelemszerűen nem lenne lehetséges a tettesi magatartásához járuló részesség megállapítása sem az ítéletben.

[69] Azonban a jelen ügyben a pénzt és a kocsikulcsot megszerző vádlott tettesi cselekvősege – mint tényállásszerű magatartás – aggály nélkül volt megállapítható.

[70] Ami a bűnsegédi részességet illeti, a Kúria – mindenben osztva az ítéltábla által kifejtetteket, egyben azokat megerősítve – a következőkre mutat rá.

[71] A bűnsegéd a tényállásszerű cselekmény tettesének nyújt szándékosan segítséget. Ebből következően a tettes és a bűnsegéd szándéka egymással mindig összhangban áll, hiszen a bűnsegéd szándéka a tettes szándékát támogatja.

[72] A bűnsegéd szándéka időben is a tettesi magatartáshoz kötődik oly módon, hogy az az elkövetést megelőzően, de az elkövetés alatt is kialakulhat.

[73] Ennek megfelelően nem szükségszerű és nem is követelmény, hogy a tettes és a bűnsegéd az elkövetéshez kapcsolódó segítségnyújtásban előzetesen megállapodjanak. Így az elkövetési magatartás megvalósításának segítségével kifejeződő részesi szándék – a tettesrel való egyetértés – az elkövetés bármely pillanatában (értelemszerűen a befejezettségig) létrejöhet.

[74] A jelen esetben a vádlottak tekintetében ez történt.

[75] Mindezek mellett az elkövetéskori jelenlét nem feltétlenül alapozza meg a bűnsegédi részességet. A cselekmény helyszínén – annak közvetlen közelében – tartózkodónak ugyanis az elkövetés észlelésekor lehetősége nyílik arra, hogy kifejezze a tettestől való elhatárolódását. Egy ilyen tartalmú megnyilvánulás – amely lehet szóbeli kinyilatkozás, illetve valamilyen tevőleges magatartás is – mindenki számára egyértelművé teszi, hogy a jelenlévő nem osztozik a tettes szándékával, így értelemszerűen nem nyújt segítséget az elkövetési magatartásához.

[76] Jelen ügyben – az irányadó tényállás szerint – ilyen elhatárolódás egyik vádlott részéről sem történt, azaz egyikük sem tette egyértelművé, hogy az ütlegetést követő kitartó jelenlétével nem segíti a pénz és a kocsikulcs elvételében megnyilvánuló tettesi magatartást.

[77] Ekként tehát egyik vádlott sem korlátozta a jelenléte terjedelmét, ami a tettesre bátorítólag hatott, azaz a szándékában erősítette őt.

[78] Így a másodfokú bíróság – a vádlottak jelenlétének szándékerősítő hatása miatt – helytállóan állapította meg a IV., a VII. és a VIII. rendű vádlott bűnsegédi bűnösségét a kifosztás büntetében. Az irányadó tényállásból ugyanis kizárólag arra nézve lehetett következtetést levonni, hogy az elkövetéskori jelenlétük idején legalább eshetőleges szándékkal tisztában voltak a pénzt és a kocsikulcsot megszerző tettes magatartásával, amelyhez ilyen módon segítséget nyújtottak.

[79] A bűnsegéd cselekményének minősítése a tettes cselekményéhez igazodik. Ez azt jelenti, hogy a tettes és a bűnsegéd cselekményeinek ugyanannak a törvényi tényállásnak az alapesete, illetve – ha a feltételei fennállnak – a minősített esete szerint kell minősülnie.

[80] Ekként az irányadó tényállás szerinti ütlegetés abbahagyását közvetlenül követően kifejtett, a sértett pénzt és kocsikulcsát megszerző cselekmény befejezett tettesi magatartásának a csoportban való elkövetéséhez igazodik a jelenlévő IV., VII. és VIII. rendű vádlottak pszichikai bűnsegédi bűnrészességének a minősítése.

[81] Jelen ügyben az elsőfokú ítélet tartalmazza azokat a történeti tényeket, amelyekből okszerű következtetés volt levonható a IV., a VII. és a VIII. rendű vádlottak tudattartalmára, mely helyes volt a másodfokú bíróság részéről.

[82] Mindezek alapján a IV., VII. és VIII. rendű vádlottak bűnösségének megállapítására további egy rendbeli, az 1978. évi IV. törvény 322. § (1) bekezdés b) pontjába ütköző és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő bűnsegédként elkövetett kifosztás büntetében (3. tényállási pont) törvényesen került sor és helyes a cselekmények minősítése is.

[83] A harmadfokú eljárásban – a Be. 617. § értelmében – alkalmazni kell a Be. 590. § (5) bekezdés b) pontját, miszerint az ítélet fellebbezéssel nem érintett része tekintetében is felülbírálatnak van helye a bűnösséget megállapító rendelkezés vonatkozásában, ha a vádlottat fel kell menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kell szüntetni.

[84] Jelen ügyben a fellebbezések ezt is célozták, illetve a szükséges vizsgálatot – a IV., a VII. és a VIII. rendű vádlottakat fel kell-e menteni, velük szemben az eljárást meg kell-e szüntetni – a törvény szerinti körben a Kúria elvégezte.

[85] Ezzel kapcsolatosan rögzíti, hogy a IV., a VII. és a VIII. rendű vádlottakat érintő, fellebbezéssel nem támadható tényállásrészeket az elsőfokú bíróság a rendelkezésére álló bizonyítékok okszerű mérlegelésével állapította meg, azzal ellentétes okot vagy körülményt a Kúria az iratokban nem észlelt.

[86] Erre figyelemmel a IV., a VII. és a VIII. rendű vádlottakat nyilvánvalóan nem kell felmenteni, illetve velük szemben az eljárást megszüntetni a terhükre rótt, a másodfellebbezéssel nem támadható bűncselekmények esetében sem.

[87] A IV., a VII. és a VIII. rendű vádlottak tekintetében a bűnösségüket megalapozó cselekmények minősítése törvényes, és helyes az alkalmazandó Btk. megválasztása is.

[88] A másodfokú bíróság a büntetés kiszabása során irányadó bűnösségi körülményeket helyesen tárta fel és a súlyuknak megfelelően értékelte.

[89] A IV., a VII. és a VIII. rendű vádlottakkal szemben kiszabott büntetés törvényes, annak megváltoztatására nincs törvényes alap. Ezzel összefüggésben kiemeli a Kúria, hogy a szabadságvesztés büntetések esetén az enyhítésükre törvényi lehetőség sincs, mivel a IV., a VII. és a VIII. rendű vádlottak tekintetében az enyhítő szabályok alkalmazásával – a VII. rendű vádlott esetében kétszeres leszállással – szabta ki a másodfokú bíróság a törvényi minimumban meghatározott szabadságvesztést.

[90] Ami a szabadságvesztések végrehajtási fokozatát illeti, a Kúria a IV., a VII. és a VIII. rendű vádlottak esetében lehetőséget látott az 1978. évi IV. törvény 45. § (2) bekezdésében foglaltak javukra irányuló alkalmazására. A büntetés kiszabásánál irányadó körülmények közül a bűncselekmények elkövetésétől eltelt extrém hosszú időmúlásra, valamint a IV., a VII. és a VIII. rendű vádlottak rendkívül hosszú idejű büntetőeljárás súlya alatti állásra – amelynek egy részében előzetes fogvatartásban is voltak – figyelemmel valamennyiük tekintetében a fegyháznál enyhébb végrehajtási fokozatot – börtönt – határozott meg.

[91] A védelmi másodfellebbezések ebben a részben bizonyultak alaposnak.

[92] A Kúria a harmadfokú eljárásban felmerült bűnügyi költségről a Be. 617. § alapján alkalmazandó Be. 613. § (1) bekezdés, valamint (2) bekezdés a) és b) pontja alapján rendelkezett.

[93] IV. Ekként a Kúria a védelmi fellebbezéseknek részben helyt adva a IV., a VII. és a VIII. rendű vádlottak tekintetében a másodfokú bíróság ítéletét a Be. 624. § (1) bekezdése alapján – a rendelkező részben írtak szerint – megváltoztatta, egyebekben pedig a Be. 623. §-a alapján helybenhagyta.

[94] A Kúria a bíróságok szervezetéről és igazgatásáról szóló 2011. évi CLXI. törvény 10. § (2) bekezdése és a Kúria ügyelosztási rendjének IV.6. pontja alapján – a jelen ügytípusra kiadott elnöki rendelkezés szerint – öttagú tanácsban járt el.

Budapest, 2023. november 2.

Dr. Harangozó Attila s.k. a tanács elnöke, Dr. Boros Tibor s.k. előadó bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k. bíró, Dr. Demeter Zsuzsanna s.k. bíró, Dr. Metzing Márton s.k. bíró

A Fővárosi Ítéltábla 6.Bf.298/2022/186. számú ítélete a Kúria Bhar.II.756/2023/19. számú ítéletében foglalt változtatással a IV. rendű, a VII. rendű és a VIII. rendű vádlott vonatkozásában 2023. november 2. napján emelkedett jogerőre.

Budapest, 2023. november 2.

Dr. Harangozó Attila s.k.
a tanács elnöke